

Datum
2025-10-27**Vårt dnr**
0180-2025**Ert dnr**
S2025/01575

Socialdepartementet

Förordningsförslag med anledning av kommande tandvårdsreformer

Myndigheten för vård- och omsorgsanalys har enligt sin instruktion till uppgift att ur ett patient-, brukar-, och medborgarperspektiv följa upp och analysera verksamheter och förhållanden inom hälso- och sjukvård, tandvård och omsorg. Det är från detta perspektiv som vårt remissvar tar sin utgångspunkt.

Vi instämmer i promemorians förslag och bedömningar. Förslagen kan bidra till förbättrad uppföljning och mer transparent information vilket gynnar patienter och medborgare. Förslagen kan också bidra till ökad patientsäkerhet, bland annat genom större möjligheter att identifiera oseriösa aktörer. Sammantaget ser vi inte att förslagen har betydande negativa konsekvenser ur ett patient- och medborgarperspektiv.

Systematisk uppföljning av tandvårdssystemets kapacitet och tillgänglighet är särskilt viktigt med tanke på att reformen om tiotandvård införs. Vi ser därför positivt på att TLV ges utökad möjlighet att följa utvecklingen på tandvårdsområdet genom att Försäkringskassans uppgiftsskyldighet utökas.

Vi ser även positivt på förslaget som kan leda till att patienternas möjlighet att göra informerade val gällande sin tandhälsa ökar genom att TLVs prisjämförelsetjänst omfattar mer information. Vi har tidigare i en rapport undersökt befolkningens uppfattningar och kännedom om bland annat kostnader inom tandvården. Där framkom att tre av fyra patienter har behov av mer information om priser samt tandvårdsstöd (Vård- och omsorgsanalys 2022, *Tala om tänder*).

Mot bakgrund av några förslag i promemorian vill vi dock framhålla vikten av att följa utvecklingen av tandhälsan över tid och effekter för olika grupper i befolkningen. Förslaget om indexering av karensbelopp och övre beloppsgräns inom allmän tandvårdsersättning innebär att ett mindre antal patienter än idag kommer ta del av det allmänna högkostnadsskyddet. Även om remissen poängterar att förändringen bedöms bli marginell vill vi understryka vikten av att följa utvecklingen på sikt så att inte grupper med behov av stöd missgynnas. Även om det är rimligt att den övre åldersgränsen för förhöjt allmänt tandvårdsbidrag knyts till riktåldern för pension vill vi även här betona vikten av uppföljning så att det inte leder till en underkonsumtion av tandvård för de nära pensionsålder. Vi ser även behov att följa upp utvecklingen så att de resurser som frigörs prioriteras ändamålsenligt.

Beslut om detta yttrande har fattats av generaldirektören Jean-Luc af Geijerstam. Projektdirektören Åsa Ljungvall har varit föredragande. I den slutliga handläggningen har analyschefen Hanna Larheden, chefsjuristen Catarina Eklundh Ahlgren, utredarna Johan Frisk och Kristin Larsson samt analytikern Sophie Cassel deltagit.

Jean-Luc af Geijerstam

Åsa Ljungvall